

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ความเป็นสถานภาพของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งแตกต่างจากการบริหารจัดการสถานศึกษาในรูปแบบโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล พบว่ามีปัญหา คือ การจัดองค์การที่มีสถานภาพการเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนที่จัดทำบริการสาธารณะ โดยตามหลักวิชาการแล้วองค์การที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคลจะต้องมีอิสระและคล่องตัวในการบริหารจัดการทั้งด้านทรัพยากรบุคคลและอำนาจหน้าที่ ในกรอบที่กฎหมายให้อำนาจไว้ จะเห็นได้จากการปฏิรูปการศึกษาให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และตามพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 มาตรา 35 โดยการที่บัญญัติให้โรงเรียนมีสถานภาพเป็นนิติบุคคล การบริหารงานบุคคล โรงเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจที่จะบริหารบุคลากรและบุคลากรทางการศึกษาด้านทรัพยากรและงบประมาณ ทรัพย์สินทั้งของทางราชการและที่โรงเรียนได้รับบริจาคจะเป็นทรัพย์สินและงบประมาณเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

บทสรุป

ปัญหาที่กฎหมายเกี่ยวข้องกับสถานภาพของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 18(3) ทำให้เกิดปัญหามาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขาดเอกภาพในการบริหารและจัดการศึกษาไม่มีความเป็นอิสระและคล่องตัว ต้องผ่านสายงานการบังคับบัญชาตามลำดับชั้น เกิดความล่าช้า ในการตัดสินใจในการบริหารงาน โดยเฉพาะงบประมาณ โรงเรียนไม่ได้จัดตั้งและรับงบประมาณโดยตรง โรงเรียนได้แต่เสนอความต้องการเพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดซื้อจัดหามาให้ จึงทำให้ไม่เป็นเอกภาพในการบริหารงบประมาณเพื่อนำงบประมาณไปพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาตามที่โรงเรียนชุมชนและท้องถิ่นต้องการ

เพื่อให้ยกระดับครูตำรวจตระเวนชายแดนให้ได้มาตรฐานการศึกษาเพื่อเตรียมการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติออกมาบังคับใช้

ข้อเสนอแนะ

จากปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการจัดการการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ทำให้ทราบปัญหาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งเป็นสถานศึกษาของทางด้านรัฐตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งหนึ่งที่ทำให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารจึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาและหาทางแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาทุกด้านให้ได้มาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนดไว้ ผู้เขียนจึงเห็นควรเสนอแนะและหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับสถานภาพของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ปัญหาเกี่ยวกับสถานภาพของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ไม่เป็นนิติบุคคลทำให้เกิดปัญหาต่างๆ หลายด้าน ไม่เป็นเอกภาพและคล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษาไม่สามารถตัดสินใจได้เองต้องผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ทำให้เกิดความล่าช้าเสียหายในการบริหารและจัดการศึกษา ปัญหานี้ผู้เขียนเคยเป็นผู้บริหารและมีประสบการณ์มาด้วยตัวเอง ผู้เขียนจึงเห็นควรเสนอแนะแนวทางแก้ไขในปัญหาเกี่ยวกับสถานภาพขอโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่ได้รับพระราชทานแล้วให้เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายรองรับสถานภาพ โดยให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเป็นองค์การมหาชนด้านการศึกษา เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ประกอบด้วยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ พ.ศ.2545 ฉบับปรับปรุงแก้ไข ในส่วนศูนย์การเรียนของตำรวจตระเวนชายแดนที่ยังไม่ได้รับพระราชทานก็ไม่จำเป็นต้องมีสถานภาพเป็นนิติบุคคล และมีข้อเสนอแนะที่สำคัญอีกประการคือ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนจะต้องจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งเป็นหน่วยงานและมีหน้าที่กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการศึกษาตลอดจนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั่วประเทศ เพื่อให้มีกฎหมายรองรับสถานภาพของโรงเรียน เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติโรงเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2550 เหตุผลเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคมและในด้านการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาตลอดจนมาตรฐานของครูตำรวจตระเวนชายแดน และนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแล้วมีความภูมิใจ มีจิตสำนึกที่เป็นศิษย์เก่าของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ประเด็นสุดท้ายที่ข้อเสนอแนะคือ ถ้าหากไม่สามารถมีกฎหมายรองรับสถานภาพ

ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตามกฎหมายบัญญัติไว้ก็มีความจำเป็น ที่จะถ่ายโอนโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารและจัดการศึกษา เพราะองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีสถานภาพเป็นนิติบุคคลสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และตาม มาตรา 9 มีเอกภาพในด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงาน

ปัญหาด้านการบริหารงาน เกิดจากสถานภาพของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนไม่เป็น นิติบุคคลทำให้เกิดปัญหาในด้านการบริหารงานทางการศึกษา ในด้านงานวิชาการ ในด้านการ บริหาร ผู้วิจัยจึงเห็นควรมีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาจากส่วนกลางลงไปสู่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนหรือสถานศึกษาโดยตรง คือ

ด้านงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่พัฒนาศักยภาพของโรงเรียนทำให้เกิดปัญหาขึ้นในโรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดน เนื่องจากโรงเรียนไม่สามารถจะพัฒนาบุคลากรได้ตามความต้องการของโรงเรียน และชุมชน จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับชุมชนหรือท้องถิ่นนอกจากหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคการปฏิรูปการศึกษายุคการแข่งขันแบบเสรีนิยม ไม่สามารถบริหาร จัดการศึกษาให้บุคลากรพัฒนาไปสู่มีอาชีพในด้านงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนใน การวางแผนกลยุทธ์และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาตามความต้องการ ต้องผ่านกระบวนการกรองการ ตันสินใจจากผู้บังคับบัญชาก่อนเสมอและไม่สามารถบริหารจัดการศึกษาให้เท่าเทียมกับ สถานศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา เนื่องจากมีข้อจำกัด ขั้นตอน ขอบเขต อำนาจหน้าที่ และ ระเบียบ ทำให้เกิดความล่าช้า ไม่สามารถตัดสินใจเองได้ ผู้เขียนจึงเห็นควรเสนอแนะให้โรงเรียนมี ความอิสระและคล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษา พัฒนาบุคลากรในงานด้านวิชาการและที่สำคัญ บุคลากรทางการศึกษาสามารถพัฒนาตัวเองให้มีความรู้ ความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ ตลอดจน การเรียนการสอนและสามารถนำผลงานที่ดำเนินการ ไปเลื่อนระดับหรือวิทยฐานะหรือเสริม แรงจูงใจอย่างอื่น เพื่อให้มีความก้าวหน้าพัฒนาอาชีพและหน้าที่รับผิดชอบเหมือนกับบุคลากรทาง การศึกษาของสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะโรงเรียนตำรวจตระเวน ชายแดน ก็เป็นสถานศึกษาของรัฐ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 18

ด้านการบริหารงานบุคคล

การแต่งตั้งโยกย้ายและความดีความชอบให้อยู่ในอำนาจของหน่วยงานการบังคับบัญชา ตามลำดับขั้นเป็นผู้พิจารณา ผู้เขียนเห็นควรให้อำนาจของผู้บริหารหรือครูใหญ่สามารถตัดสินใจ

โอกาสความก้าวหน้าของครูตำรวจตระเวนชายแดนมีความก้าวหน้าน้อยกว่าครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพราะการบริหารงานบุคคลถูกจำกัดและอยู่ในการบังคับบัญชาตามลำดับชั้นครอบคลุมด้วยกฎระเบียบ ข้อบังคับของกฎหมาย เกิดความไม่คล่องตัว ไม่เป็นเอกภาพ และอิสระอยู่ในกรอบของสถานะและบทบาท ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาก่อน เกิดความไม่มั่นคงในด้านศักยภาพการพัฒนาตนเอง เช่น ไม่สามารถนำผลงานการจัดการศึกษาเพื่อเก็บรวบรวมไปเป็นผลงานการเลื่อนวิทยฐานะหรือปรับให้สูงขึ้น จึงทำให้การพัฒนาขาดแรงจูงใจและเสริมแรง เพื่อให้มีการพัฒนาเหมือนหน่วยงานการศึกษาสังกัดอื่น

ด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้เท่าเทียมกับสถานศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา เนื่องจากมีข้อจำกัด ขั้นตอน ขอบเขต อำนาจหน้าที่ และระเบียบ ทำให้เกิดความล่าช้าไม่สามารถตัดสินใจเองได้ ผู้เขียนเห็นควรให้อำนาจสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการศึกษาให้ได้ประโยชน์สูงสุดตามความเหมาะสมและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ในการตัดสินใจ อิสระคล่องตัว แต่อยู่ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และฉบับปรับปรุงแก้ไข

3. ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ

การบริหารงบประมาณของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เป็นการบริหารจัดการบนพื้นฐานของความขาดแคลน เนื่องจากโรงเรียนไม่สามารถตั้งและงบประมาณได้เอง ต้องรองบประมาณที่จัดสรรให้โรงเรียนจากหน่วยงานสายบังคับบัญชาตามลำดับชั้นจากหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพิจารณาต่อไปตามขั้นตอน

ระบบการจัดการงบประมาณของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ผ่านมามีค่าใช้จ่ายจำนวนเท่าใด จากหน่วยงานไหน งบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาลมีเฉพาะค่าหนังสือค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่าอาหารกลางวันเท่านั้น ค่าใช้จ่ายส่วนอื่นๆ ต้องขอรับพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หรือขอรับบริจาคจากหน่วยราชการอื่น หรือภาคเอกชนเป็นหลัก งบประมาณและทรัพยากรของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จึงไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับผู้บริจาค การบริหารจัดการของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จึงมีลักษณะจัดไปตามมีตามเกิด ไม่มีบรรทัดฐานที่แน่นอน ซึ่งเรื่องนี้จะปัญหาสำคัญของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในอนาคตผลจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ทำให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนต้องพัฒนาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด การจะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานจึงมีความจำเป็นจะต้องมีการจัดระบบบริหารทรัพยากรและงบประมาณที่ดีเพื่อการ

บริหารจัดการที่สะดวกรวดเร็ว ประสิทธิภาพ โดยการกำหนดแนวทางวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจน เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพต่อการบริหารงานมากที่สุดโดยการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งจะปล่อยให้เป็นไปตามยถากรรมอย่างที่ผ่านมาไม่ได้

การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางให้กับสถานศึกษาหรือในภาพรวมของโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งได้จัดสรรงบประมาณจากกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แล้วจึงมาจัดสรรให้กับกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนในแต่ละภาค ตามความเหมาะสมหรือปริมาณเท่าๆ กัน โดยไม่มีการพิจารณาถึงบริบทและปัจจัยพื้นฐานของสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่ ส่วนงบประมาณอาคารสถานที่และพัฒนางานด้านวิชาการก็ยังไม่เพียงพอเนื่องจากขาดแคลนงบประมาณ สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรมาสนับสนุนการบริหารจัดการจากจังหวัด เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และตลอดจนระดมทุนจากชุมชนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นควรมีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาและกระจายงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอตามบริบทของความขาดแคลนขั้นพื้นฐาน และมีการจัดการบริหารงบประมาณได้รวดเร็วสะดวกและคล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษา ผู้เขียนจึงเห็นควรให้โรงเรียนสามารถตั้งและรับงบประมาณเองโดยเสนอผ่านหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้การบริหารงบประมาณประสบความสำเร็จและสิ่งที่สำคัญเมื่อมีการกระจายอำนาจก็ต้องกระจายงบประมาณพร้อมไปด้วย

4. ปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มีการจัดให้มีการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอก โดยกำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ขึ้น เพื่อใช้ในการประเมิน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ก็จะต้องถูกประเมินคุณภาพการศึกษาโดยใช้มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์ตามที่สำนักมาตรฐานการศึกษากำหนดขึ้นเช่นเดียวกับโรงเรียนสังกัดอื่นๆ การประเมินคุณภาพการศึกษาจะกระทำเป็นวงรอบทุก 5 ปี สำหรับการประเมินภายนอกรอบแรกดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ส่วนใหญ่ไม่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนดไว้

ผู้เขียนจึงเห็นความสำคัญจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และจะต้องลงมือแก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอย่างจริงจัง เพื่อพัฒนาให้ครูตำรวจตระเวนชายแดนต้องมีวุฒิปริญญาและวุฒิการศึกษาตรงสาขาเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนให้มากที่สุด และต้องมีวุฒิในสาขาด้าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ตลอดจนสาขาด้านดนตรี-นาฏศิลป์ อีกทั้งให้ความก้าวหน้าในหน้าที่ที่

รับมอบหมายเพื่อจะได้พัฒนาความรู้ความสามารถและกระตุ้นเสริมแรงให้ครูตำรวจตระเวนชายแดนได้ศึกษาต่อ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านการเรียนการสอนตลอดจนงานวิจัยเพื่อไปสู่มืออาชีพ และเพื่อเป็นหลักประกันด้านคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับในสังคมเกี่ยวกับการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ยังมีมาตรฐานที่ต้องปรับปรุงพัฒนาหลายมาตรฐานจากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติ ในภาพรวมของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ผลปรากฏว่ายังไม่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ผู้เขียนเห็นควรจะต้องพัฒนาและให้ความรู้แก่ครูตำรวจตระเวนชายแดนเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ และตัวชี้วัดในแต่ละมาตรฐานในการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อได้ศึกษาทำความเข้าใจในกรอบและขอบเขตการประเมินภายนอกและเป็นแนวทางเดียวกันให้ครูตำรวจตระเวนชายแดน

จากปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแล้ว ในด้านกฎ ข้อบังคับ ระเบียบของกฎหมาย ยังมีอุปสรรคในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเกี่ยวกับบริบทและสภาพแวดล้อม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริการสาธารณะ การพัฒนาเยาวชนในถิ่นทุรกันดารและห่างไกลคมนาคมเกี่ยวกับการศึกษา ผู้เขียนจึงเห็นควรเสนอแนะแนวทางการแก้ไขในเรื่องต่างๆ ปัญหาดังนี้

1. สภาพความทุรกันดารห่างไกลคมนาคม

การจัดการศึกษาของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนที่ผ่านมาเน้นในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกลคมนาคม เพราะหน่วยงานหลักด้านการศึกษาไม่สามารถเข้าไปดำเนินการได้ ซึ่งในอดีตพื้นที่ที่เรียกว่าทุรกันดารห่างไกลคมนาคมมีจำนวนมาก โดยเฉพาะพื้นที่ตามขอบชายแดนของประเทศและพื้นที่ที่เป็นป่าเขา แต่จากการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านคมนาคม ทำให้มีเส้นทางคมนาคมเข้าถึงพื้นที่ชายแดนเกือบทุกแห่ง ยังมีพื้นที่ที่ไม่มีเส้นทางคมนาคมอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นชุมชนที่อยู่ในเขตอนุรักษ์ เขตป่าต้นน้ำลำธารหรือเขตป่าสงวนที่มีกฎหมายห้ามมิให้เข้าไปดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ดังกล่าว ดังนั้นกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนต้องมุ่งเน้นจัดการศึกษาให้กับชุมชนที่ยังหลงเหลืออยู่ในป่าเขาที่ไม่มีหน่วยงานใดเข้าไปดำเนินการ โดยประสานความเข้าใจกับหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่ ให้ทราบถึงเหตุผลความจำเป็นที่ตำรวจตระเวนชายแดนต้องเข้าไปจัดการศึกษา และร่วมกันกำหนดกรอบในการทำกิจกรรมมิให้เกิดผลกระทบต่อการดูแลรักษาพื้นที่นั้น ผู้เขียนเห็นควรเสนอแนะให้

รัฐหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาการคมนาคมเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

2. สภาพชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนและความต้องการทางการศึกษา

ในยุคโลกาภิวัตน์ ระบบการสื่อสารพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างกว้างขวางครอบคลุมพื้นที่ทุกแห่งทั้งในป่าเขาและพื้นที่ชายแดนที่ห่างไกลคมนาคม โดยเฉพาะการสื่อสารในรูปแบบของวิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์มือถือ ดาวเทียมสามารถเข้าถึงทุกพื้นที่จากระบบการสื่อสารดังกล่าวทำให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกลคมนาคมได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้เท่าเทียมกับคนในเมืองทำให้ความต้องการของชุมชนเหล่านั้นเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งแต่เดิมมีความต้องการเพียงเพื่อให้มีชีวิตรอดอยู่ได้ก็เพียงพอแล้ว แต่ปัจจุบันมีความต้องการให้พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย และคนในชุมชนก็เข้าใจดีว่าการศึกษานั้นจะทำให้ลูกหลานของเขามีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้นในอนาคตชุมชนจึงมีความต้องการทางการศึกษาสูงขึ้นเป็นลำดับ และการศึกษาที่ไม่จำกัดขอบเขตเฉพาะการศึกษาภาคบังคับเท่านั้น แต่ความต้องการของชุมชนสูงขึ้นเป็นลำดับถึงในระดับอุดมศึกษา เพราะได้เห็นความเป็นไปได้ที่ลูกหลานของคนในป่าเขาสามารถศึกษาได้ถึงชั้นอุดมศึกษา ผู้เขียนเห็นควรเสนอแนะให้รัฐต้องมุ่งเน้นเร่งพัฒนาการศึกษาให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้และวางพื้นฐานที่มั่นคงให้เด็กมีความพร้อมทุกด้านสามารถศึกษาต่อให้ถึงระดับอุดมศึกษาให้มากที่สุด

3. จำนวนเด็กนักเรียน

ในการขอจัดตั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่ผ่านมากองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนได้กำหนดหลักเกณฑ์ด้านจำนวนเด็กนักเรียนไว้ว่าจะต้องมีเด็กขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 25 คน ถ้าหากน้อยกว่านี้จะไม่จัดตั้งเพราะไม่คุ้มค่า ทั้งนี้เพราะในอดีตนโยบายคุมกำเนิดยังไม่แพร่หลายชุมชนที่อยู่ห่างไกลยังไม่มีการคุมกำเนิดทำให้มีเด็กที่อยู่ในวัยเรียนเป็นจำนวนมาก ประกอบกับมีปัญหาเรื่องความทุรกันดารไกลคมนาคมของพื้นที่จึงทำให้ไม่มีหน่วยงานใดเข้าไปให้การศึกษารวมทั้งที่เป็นชุมชนใหญ่ แต่ในปัจจุบันนี้ นโยบายการคุมกำเนิดของประเทศไทยได้ผลดีมาก การคุมกำเนิดเกิดขึ้นทุกชุมชน แม้แต่ชาวเขาที่อยู่ห่างไกลก็มีการคุมกำเนิดทำให้อัตราการเกิดของเด็กลดลงอย่างรวดเร็ว โรงเรียนบางแห่งต้องยุบเลิกเพราะเด็กน้อยเกินไป พื้นที่ที่เคยทุรกันดารห่างไกลคมนาคมก็มีความเจริญขึ้นมีเส้นทางคมนาคมเข้าถึงเกือบทุกแห่ง หน่วยงานทางการศึกษาสามารถเข้าไปจัดการศึกษาได้โดยง่าย ดังนั้นชุมชนที่มีเด็กจำนวนมากและยังไม่ได้รับการศึกษาแทบจะไม่มี ที่ยังมีอยู่ก็เฉพาะชุมชนเล็กและอยู่ในพื้นที่ป่าเขาห่างไกลคมนาคมหรืออยู่ในเขตหวงห้ามตามกฎหมาย ทำให้หน่วยงานอื่นไม่กล้าเข้าไปจัดการศึกษาให้ ในอนาคตกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนควร

จะให้ความสำคัญกับเด็กในชุมชนเล็กๆ มีเด็กจำนวนน้อยแต่ไม่ได้รับการศึกษาเพราะอยู่ในป่าเขาให้มากขึ้น ผู้เขียนเห็นความเสนอแนะรัฐควรมีนโยบายและตั้งใจพัฒนาด้านการศึกษาอย่างจริงจัง และจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาให้กับเด็กคือโอกาสที่อยู่ห่างไกลซึ่งอยู่นอกกรอบและกฎเกณฑ์ เพื่อเป็นการประกันสิทธิ เสมอกันในการรับการศึกษาให้อย่างทั่วถึง

4. โครงสร้างของงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

การเปลี่ยนแปลงปัจจัยของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในปัจจุบันต้องเปลี่ยนแปลงไปเพราะโครงสร้างงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในปัจจุบันเป็นการกำหนดกรอบอย่างกว้างๆ ไว้ ซึ่งกรอบดังกล่าวยังคงครอบคลุมเกือบทุกด้าน ผู้เขียนจึงเห็นควรเสนอแนะหากตำรวจตระเวนชายแดนจะจัดการศึกษาต่อไป ต้องปรับปรุงโครงสร้างงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและต้องเป็นหน่วยงานมีหน้าที่ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ตลอดจนพัฒนาด้านการศึกษาโดยตรงเหมือนกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน